

Inhoud

1	Kennismaken met WordPress	1
	Inleiding	2
	Voor wie is dit boek bedoeld?	2
	Uw profiel	3
	Wie bent u niet?	3
	Wat is WordPress?	3
	Wat kunt u met Wordpress?	6
	Wie gebruiken WordPress?	7
	Verschillende versies van WordPress	11
	Welke versie moet u kiezen?	11
	De indeling van dit boek	13
	WordPress 4.1 en Twenty Fifteen	14
	Vragen en oefeningen	15
	Vragen	15
	Oefeningen	15
2	WordPress installeren	17
	Snel op weg	18
	Een hostingprovider kiezen	19
	Domeinnaam registreren	22
	De gegevens die uw hostingprovider verstrekt	25
	Twee manieren om WordPress te installeren	25
	WordPress handmatig installeren	26
	WordPress automatisch installeren	39
	WordPress installeren met Fantastico	42
	WordPress installeren met Softaculous	42
	WordPress installeren met Installatron	43
	WordPress installeren op een pc	43
	Microsoft WebMatrix WordPress	44
	Instant WP	45
	DesktopServer	45
	BitNami WordPress	45

WordPress installeren op een NAS	46
Vragen en oefeningen	47
Vragen	47
Oefeningen	48
3 Het dashboard verkennen	49
Snel op weg	50
Inloggen op het dashboard	50
Waarschuwingen	51
De hoofdonderdelen	53
Home	55
Welkom bij WordPress	55
Op dit moment	56
Activiteit	57
Versneld concept	58
WordPress nieuws	58
Updates	59
Het dashboard personaliseren	59
Blokken verplaatsen	59
Blokken verwijderen	60
Blokken inklappen	60
Berichten	61
Alle berichten	61
Nieuw bericht	62
Categorieën	62
Tags	62
Media	63
Bibliotheek	63
Nieuw bestand	63
Pagina's	65
Het verschil tussen een bericht en een pagina	65
Berichten en pagina's op Jantje Beton	65
Berichten en pagina's op een nieuwssite	66
Reacties	67
Weergave	68
Thema's	68
Aanpassen	69
Widgets	69
Menu's	69
Header	69
Bewerker	69

Plug-ins	70
Gebruikers	70
Extra	71
Instellingen	71
Het dashboard van WordPress.com	72
Startpagina	72
Winkel	72
Feedback	73
Weergave	73
Instellingen	73
Vragen en oefeningen	74
Vragen	74
Oefeningen	74
4 Instellingen	75
Snel op weg	76
Instellingen aanpassen	77
Algemene instellingen	77
Intermezzo: siteadres laten verwijzen naar submap	77
Meer algemene instellingen	79
Schrijven	81
Lezen	83
Reacties	87
Media (beeld, video, audio)	92
Permalinks voor fraaie URL's	93
Vragen en oefeningen	96
Vragen	96
Oefeningen	96
5 Werken met content	97
Snel op weg	98
Vorbereidende handeling	98
Categoriennaam wijzigen	99
Nieuwe categorie aanmaken	100
Een bericht schrijven	101
De wysiwyg-editor gebruiken	103
De extra werkbalk verkennen	105
Sneller werken met toetsencombinaties	107
Het bericht publiceren	108

Meer opties voor berichten	110
Werken in tekstmodus	110
Notatie	111
Tags	112
Revisies bekijken	114
Uitgelichte afbeelding	114
Permalink	116
Berichten wijzigen of verwijderen	117
Meerdere berichten bewerken of verwijderen	118
Categorieën bewerken en verwijderen	118
Tags bewerken en verwijderen	120
Scherminstellingen	120
Pagina's maken	124
Een pagina Contactgegevens maken	124
Google Maps toevoegen aan uw contactpagina	126
Pagina-attributen instellen	128
Werken met afbeeldingen	130
Afbeelding toevoegen aan pagina of bericht	130
Een foto verwijderen	132
Het bestandsformaat kiezen	132
Meerdere afbeeldingen (galerij) toevoegen	133
Galerij bewerken	136
Afbeeldingen beheren	137
Afbeelding bewerken	138
Audio toevoegen	140
Audio van Soundcloud en Spotify invoegen	142
Video toevoegen	144
Video's van YouTube en Vimeo toevoegen	145
Reacties beheren	147
Reacties uitschakelen	148
Vragen en oefeningen	149
Vragen	149
Oefeningen	149
6 WordPress verder inrichten	153
Snel op weg	154
Uw persoonlijke profiel verfijnen	154
Persoonlijke opties	155
Gebruikers en hun rollen	157
Nieuwe gebruikers aanmaken	158
Gebruikers bewerken	159
Gebruikers verwijderen	159
Bericht van verwijderde gebruiker terugplaatsen	160

Het menu naar eigen inzicht indelen	161
Een menu samenstellen	162
Geen berichten op de voorpagina	166
Een statische pagina op de voorpagina	166
Een pagina voor alle berichten maken	168
Kleuren en achtergronden wijzigen	170
Kopafbeelding wijzigen	170
Kleuren wijzigen	171
Achtergrondafbeelding wijzigen	172
Widgets	173
Widgets in de zijbalk plaatsen	174
Alle standaardwidgets	175
Widgets verwijderen	177
Gedeactiveerde widgets	178
Vragen en oefeningen	179
Vragen	179
Oefeningen	179
7 Thema's	181
Snel op weg	182
Wat is een thema?	182
Het scherm Thema's beheren	183
Een live voorbeeld van een thema	184
Vindplaatsen voor thema's	185
Gratis thema's downloaden	186
Niet-gratis thema's downloaden	188
Een thema installeren	189
Installeren van een WordPress.org-thema	189
Installeren van een premiumthema	192
Een blogsite maken met het thema BonPress	195
Het vinden van het perfecte thema	196
Kindthema's maken	198
CSS toevoegen zonder kindthema	199
Een kindthema voor Twenty Fifteen maken	200
Slimme truc als u weinig van CSS afweet	204
Ingrijpender wijzigingen met een kindthema	205
Zelf een thema maken	208
De HTML-code schrijven	210
De CSS-code schrijven	212
WordPress-PHP-codes toevoegen aan de HTML	218
Het thema installeren	223
Het thema verder uitbouwen	223

Een thema ontwikkelen met een startersthema	224
Hoe zit dat met WordPress.com?	225
Vragen en opdrachten	226
Vragen	226
Opdrachten	226
8 WordPress uitbreiden met plug-ins	231
Snel op weg	232
Wat zijn plug-ins?	232
Het verschil tussen plug-ins en widgets	232
Zoeken naar plug-ins	234
Het installeren van een plug-in	235
Plug-ins van WordPress.org installeren en gebruiken	235
Plug-ins van een andere site installeren	236
Voorbeeld: de plug-in Contact Form 7 installeren	236
Plug-ins instellen, updaten en verwijderen	240
Plug-ins updaten	241
Een plug-in verwijderen	241
Meegeleverde plug-ins	242
Hallo Dolly	242
Geen reactiesпам met Akismet	242
Pakketten van plug-ins	245
Jetpack	246
Content delen	247
WooDojo	250
Pictogrammen voor sociale media	250
Digg Digg	250
Twitter-feeds -feeds	251
Rotating Tweets	251
Facebook-feeds	254
Facebook	254
E-commerce	256
WooCommerce	256
Sliders	258
Promotion Slider	258
Slideshow	260
Een slideshow op een voorpagina met berichten	261
Galerij	264
Nextgen Gallery	264
Lightboxes	265
Simple Lightbox	265
Lightbox Plus ColorBox	265

CSS wijzigen	265
Simple Custom CSS	265
Nieuwsbrieven	266
MailPoet Newsletters (Wisija)	266
SEO	268
Wordpress SEO by Yoast	268
Caching	270
W3 Total Cache	270
Back-up	271
UpdraftPlus	272
Duplicator	272
Beveiliging	273
iThemes Security	273
All In One WP Security & Firewall	274
Vertalingen	275
Codestyling Localization	275
Bezoekersaantallen	277
Google Analytics Dashboard for WP	277
Ook de moeite waard	277
Overige plug-ins	278
Tot slot	279
Vragen en oefeningen	280
Vragen	280
Oefeningen	280
A Uw WordPress-site verhuizen	283
Handmatig uw berichten, thema's en plug-ins verhuizen	284
De geautomatiseerde verhuismethode	285
Verhuizen van WordPress.com naar WordPress.org	286
B Meer domeinen aansturen met Multisite	289
C Sites met thema's voor WordPress	293
Index	299

Kennismaken met WordPress

U wilt een website of hebt er een nodig voor uw vereniging of bedrijf, maar niet eindeloos stoeien met HTML-code. Het aanpassen van de inhoud moet eenvoudig zijn en het geheel moet probleemloos werken. Zo kwam u uit bij het content-managementsysteem WordPress. Maar u ontdekte dat eenvoudig niet betekent dat het allemaal vanzelf gaat. En zo kwam u uit bij dit boek. In dit eerste hoofdstuk vindt u algemene informatie over WordPress en de opbouw van deze uitgave.

U leert in dit hoofdstuk:

Wat WordPress is.

Welke versies er van WordPress bestaan.

Voor wie dit boek is geschreven.

Wat de mogelijkheden zijn met WordPress.

Inleiding

WordPress is niet meer weg te denken van internet. Meer dan drieëntwintig procent van de internationale websites gebruikt het systeem en ook in ons land is het populair. Bekende sites als iCulture, Autoblog.nl, Emerce en NRC zijn gemaakt met WordPress. Die keuze is niet zo gek, want WordPress biedt aantrekkelijke voordelen. U maakt er vrij snel een website mee, die bovendien eenvoudig is te onderhouden. Met een paar muisklikken zet u een nieuw bericht online. Ook het toevoegen van extra mogelijkheden is gemakkelijk dankzij plug-ins. De vormgeving is eenvoudig te wijzigen door een ander thema te kiezen.

WordPress is ooit begonnen als een systeem voor weblogs. Dat zijn websites waarop een constante stroom van berichten wordt gepubliceerd. Het nieuwste bericht staat altijd bovenaan. Inmiddels is er veel meer mogelijk met WordPress. Bedrijven willen bijvoorbeeld minder nadruk op berichten, maar juist hun bedrijf presenteren. Ook dat is tegenwoordig geen probleem met WordPress.

Dit boek helpt u op weg bij het maken en onderhouden van een site met WordPress. Niet alleen de beginner heeft baat bij het boek. Ook als u al de nodige ervaring hebt, vindt u tips om uw WordPress-site te verbeteren. Met de handige vragen en oefeningen aan het eind van elk hoofdstuk kunt u de belangrijkste dingen nog eens herhalen.

Voor wie is dit boek bedoeld?

Bijna iedereen wil tegenwoordig een website: zzp'ers, mkb'ers, verenigingen, stichtingen, bedrijven, maar ook particulieren. Voor al die groepen is WordPress een uitstekend hulpmiddel om een website te maken.

In dit boek gaan we actief aan de slag, met als doel het bouwen van een website met WordPress. We houden rekening met de eisen van de genoemde groepen. Zo wil een bedrijf waarschijnlijk uitleggen welke diensten het aanbiedt, terwijl een particulier misschien foto's en berichten over een bijzondere reis online wil zetten.

In dit boek leert u hoe u zulke websites bouwt. Daar komt meer bij kijken dan alleen het installeren van WordPress en het online plaatsen van pagina's en berichten. We besteden ook aandacht aan het uitbreiden van de functionaliteit met behulp van plug-ins, bijvoorbeeld om op fraaie wijze foto's te presenteren. Ook leggen we uit hoe u de vormgeving van de site wijzigt met behulp van thema's.

Uw profiel

- U hebt ervaring met computers. U kunt Windows of Mac OS bedienen. Ook lukt het u om software te installeren en bestanden te beheren.
- U gebruikt internet veelvuldig. U bezoekt vaak websites en gebruikt webdiensten zoals Facebook, Twitter of Google Docs. Het werken met dergelijke diensten gaat u goed af.
- U vindt het leuk om dingen uit te zoeken, bijvoorbeeld door te speuren op fora of andere websites. WordPress is meestal gebruiksvriendelijk, maar er zit wel eens iets tegen. Wanneer het systeem opeens een foutmelding geeft, laat u zich niet uit het veld slaan. U bent bereid te experimenteren om tot een oplossing te komen. In dit boek geven we hier diverse handreikingen voor.
- U vindt het leuk om op het eind van ieder hoofdstuk nog even te controleren of u de belangrijkste punten goed hebt begrepen. Ook vindt u het leuk om met deze kennis enkele oefeningen uit te voeren.

Wie bent u niet?

Dit boek is niet geschreven voor de IT-professional met ervaring op het gebied van MySQL, PHP, HTML5 en CSS. De webontwikkelaar die zijn hand niet omdraait voor deze technieken, zal de informatie niet diepgravend genoeg vinden. We gaan er vanuit dat u een beginnende of enigszins gevorderde gebruiker van WordPress bent, zonder dat u zichzelf een kenner noemt op dit vlak.

Wat is WordPress?

WordPress wordt ook wel een contentmanagementsysteem (cms) genoemd. Een wat ingewikkelde term, die wel goed omschrijft wat het doet: het is een systeem om content te beheren. Het woord content wordt in het Nederlands wel eens vertaald met 'inhoud'. Het is een verzamelnaam voor alles wat u op de site wilt zetten; denk aan berichten, pagina's, afbeeldingen, audio en video.

Een cms slaat deze informatie op in een database. Het werken met een database is behoorlijk ingewikkeld, maar gelukkig hebt u daar als WordPress-gebruiker niets mee te maken. Wanneer u een bericht hebt geschreven en op **Publiceren** klikt, zet WordPress de tekst en eventuele afbeeldingen automatisch op de juiste plek in de database.

Een cms is niet altijd noodzakelijk. Eenvoudige websites hebben het niet nodig. We hebben het dan over sites bestaande uit één of enkele pagina's. Als er zo weinig informatie op hoeft, is een database overbodig. Een paar eenvoudige HTML-pagina's zijn dan voldoende.

Afbeelding 1.1 *WordPress haalt de gegevens uit de database (links) en toont die aan de bezoeker van uw site (rechts). Andersom geldt dat ook: wanneer u een bericht online zet, stopt WordPress het in de database.*

HTML en CSS

HyperText Markup Language (HTML) is de taal waarmee webpagina's worden gemaakt. Het wordt meestal gebruikt in combinatie met Cascading Style Sheets (CSS). Die taal bepaalt de vormgeving van webpagina's.

Wanneer er op een site regelmatig nieuwe berichten moeten verschijnen, komt een cms in beeld. Alleen daarmee kunt u op gemakkelijke wijze nieuwe content toevoegen. Bovendien handelt het cms ook ingewikkelde taken af, zoals het doorzoeken van berichten of het presenteren van alle berichten in een bepaalde categorie.

De concurrentie

WordPress is niet het enige cms om websites mee te maken. Er zijn talloze concurrenten, waarvan Drupal en Joomla het meest worden genoemd. Beide zijn, net als WordPress, gratis te gebruiken. Met deze systemen kunt u ook prima een website maken. Toch gaat onze voorkeur uit naar WordPress. Het blinkt uit in gebruiksgemak en is zeer geschikt voor niet al te gecompliceerde websites. Drupal is relatief ingewikkeld en lastig onder de knie te krijgen. Het wordt gebruikt voor zeer uitgebreide websites waaraan grote teams werken. Joomla zit een beetje tussen de andere twee in. Het is geschikt voor kleine en grote sites. Hoewel het niet zo ingewikkeld is als Drupal, vergt het toch wat meer studie dan WordPress. Wellicht hebt u specifieke wensen, waardoor Joomla of Drupal betere kandidaten zijn voor uw site, maar voor de meeste sites is WordPress een uitstekende keuze waar u (en uw medewerkers) snel mee aan de slag kunt.

In de afgelopen jaren is WordPress uitgegroeid tot het populairste content-managementsysteem wereldwijd. Volgens de laatste cijfers gebruikt meer dan zestig procent van de sites met een cms WordPress. Een bijna ongelooflijk aantal, maar de populariteit is wel begrijpelijk.

De belangrijkste voordelen op een rijtje:

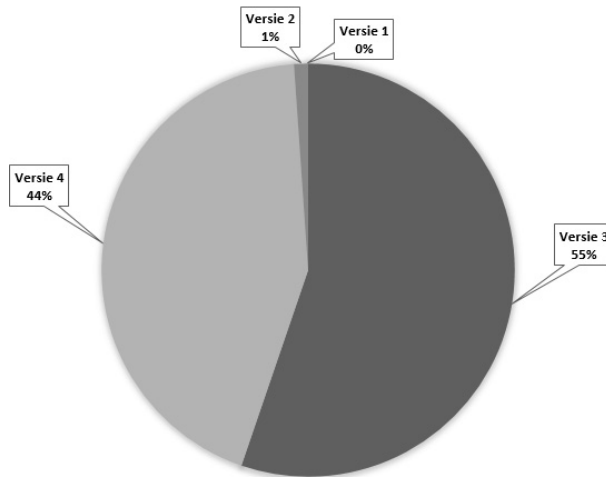
- **Gratis** Tien jaar geleden betaalde u nog duizenden euro's voor een systeem met de capaciteiten van WordPress. Tegenwoordig kan dat helemaal gratis!
- **Open source** De broncode van WordPress is voor iedereen beschikbaar. Vindt u dat WordPress op een bepaald onderdeel niet goed werkt? U mag het gewoon wijzigen.
- **Gebruiksvriendelijk** De makers van WordPress steken veel tijd in het gebruiksgemak. Dat is te merken bij de installatie, die wel wordt omschreven als de *Famous 5-Minute Install*. Of u die vijf minuten haalt, zullen we zien in het volgende hoofdstuk. Zeker is wel dat de installatie makkelijker is dan bij veel concurrerende systemen. Ook het online zetten van berichten en pagina's is eenvoudig, waardoor iedere gebruiker er snel mee aan de slag kan.
- **Snel** Op meerdere terreinen is WordPress te omschrijven als snel. Het systeem zorgt ervoor dat pagina's van een site snel verschijnen, maar ook het online plaatsen van berichten, pagina's en foto's verloopt vlot. Dat is mede te danken aan het gebruiksgemak.
- **Uitbreidbaar** Voor WordPress zijn talloze plug-ins beschikbaar. Door zo'n plug-in te installeren voegt u functionaliteit toe aan de site. Het kan om vrij simpele dingen gaan, zoals een overzicht van tweets. Maar het kunnen ook heel gecompliceerde taken zijn. Een populaire plug-in is WooCommerce, waarmee u WordPress omtovert in een volwaardige webshop. Veel van die uitbreidingen zijn gratis, maar er zijn plug-ins waarvoor u moet betalen.
- **Vormgeving is te wijzigen** Doordat WordPress zo populair is, zijn er veel mensen die er thema's voor ontwikkelen. Met een druk op de knop wijzigt u zo de vormgeving. Er zijn gratis thema's en thema's waarvoor betaald moet worden. Het is ook mogelijk om zelf thema's te ontwikkelen, maar u hebt dan wel kennis van HTML, CSS en PHP nodig.
- **Behulpzame gemeenschap** Komt u er even niet uit? Kijk dan eens op de fora van WordPress. Omdat het systeem zo populair is, is de kans groot dat iemand anders al eens tegen hetzelfde probleem is aangelopen en om hulp heeft gevraagd. In veel gevallen vindt u daardoor snel een oplossing op de fora.

WordPress is inmiddels toe aan versie 4. Toch zijn er nog altijd veel sites die de vorige versie gebruiken. Dat geldt met name voor versie 3. Sites die draaien op versies 1 en 2 komen eigenlijk niet meer voor. Wanneer u nu een nieuwe site

bouwt, dient u voor versie 4 te kiezen. Er moet wel een hele dwingende reden zijn om een oude versie te gebruiken. Alleen als een bepaalde plug-in niet samenwerkt met versie 4, kunt u het overwegen. Wij gaan er echter vanuit dat u versie 4 gebruikt. Dit is de versie met de meeste mogelijkheden én met de laatste veiligheidsupdates. Oudere versies kunnen minder veilig zijn. Ze zijn daarmee kwetsbaar voor hackers. We zullen er in dit boek dan ook regelmatig op hameren: altijd updaten!

WELKE WORDPRESS-VERSIE GEBRUIKEN WEBSITES?

PEILDATUM EIND 2014 | BRON: W3TECHS

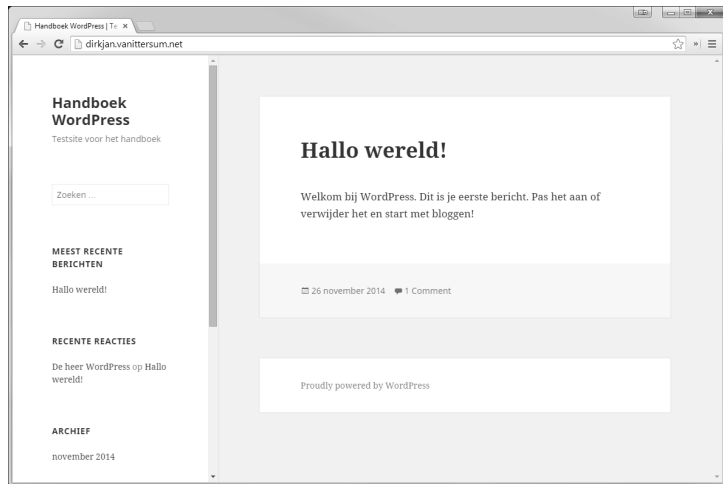

Afbeelding 1.2 *Uit cijfers van W3Techs blijkt dat een kleine meerderheid van de WordPress-sites nog versie 3 gebruikt, maar het aantal overstappers is groot.*

Wat kunt u met Wordpress?

Direct nadat WordPress is geïnstalleerd, beschikt u al over een behoorlijk complete site. Het geheel ziet er misschien eenvoudig uit, maar de belangrijkste mogelijkheden zijn aanwezig. Met de kale installatie is het volgende mogelijk:

- Berichten en pagina's op de site zetten, waarbij gewerkt wordt in een eenvoudige tekstverwerker die enigszins doet denken aan Microsoft Word.
- Mediabestanden toevoegen, beheren en zelfs bewerken. Zo is het mogelijk om afbeeldingen op maat te snijden.
- Gebruikers toevoegen en ze bepaalde rechten geven. Een stagiair mag bijvoorbeeld alleen opzetjes klaarzetten, terwijl de webredacteur artikelen daadwerkelijk online mag plaatsen.

Afbeelding 1.3 *WordPress is meteen al een complete site met berichten en pagina's, al is de vormgeving eenvoudig te noemen.*

- Bezoekers laten reageren op berichten en pagina's. Deze reageermogelijkheid is ook uit te zetten, mocht u daar geen behoefte aan hebben.
- Plug-ins installeren om de mogelijkheden van de site uit te breiden.
- Thema's installeren om het uiterlijk van de site te veranderen.

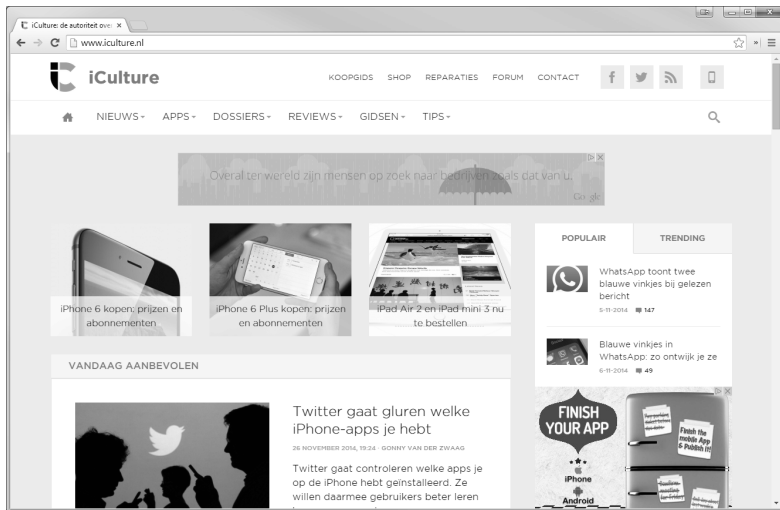
De kale installatie van WordPress is vooral geschikt voor een weblog of een eenvoudige informatieve site. Door wat afbeeldingen te wijzigen, kunt u er best wat aardigs van maken, maar waarschijnlijk wilt u meer.

In dit boek gaan we aan de slag met als doel er een uitgebreidere site van te maken. Dat is niet voor niets: de praktijk leert dat de meeste gebruikers al snel na installatie op zoek gaan naar plug-ins om wat extra mogelijkheden toe te voegen. Ook wijzigen veel mensen al vlug het thema.

Wie gebruiken WordPress?

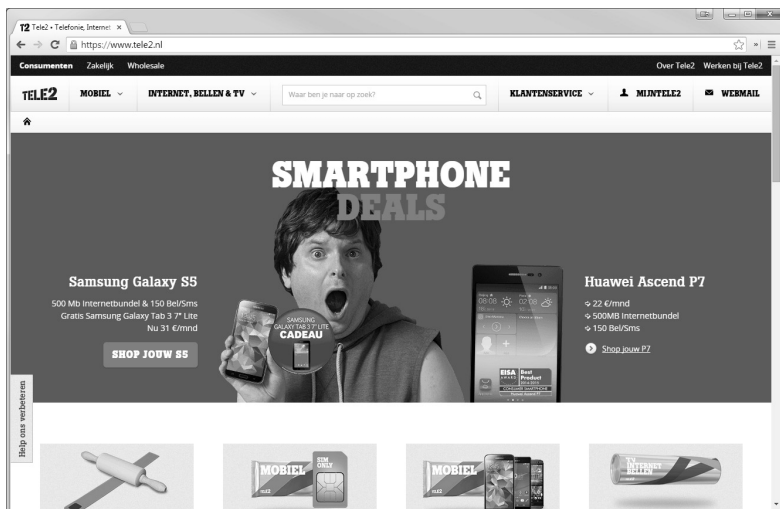
Door plug-ins en thema's te installeren, kunt u een WordPress-site compleet op zijn kop zetten. Om u daarvan een indruk te geven, volgen hier enkele veelvoorkomende toepassingen van WordPress. We laten ook Nederlandse praktijkvoorbeelden zien.

- **Weblogs** Nog altijd wordt WordPress veel gebruikt voor weblogs. Misschien wel het bekendste voorbeeld in Nederland is iCulture, een bijzonder populaire site over iPhone, iPad en iOS-apps.

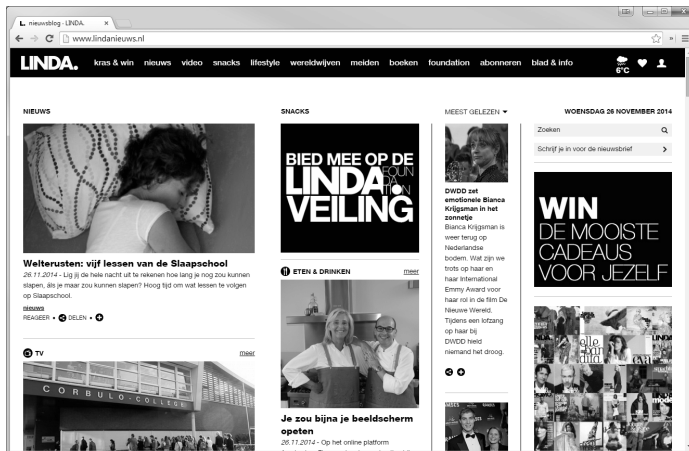
Afbeelding 1.4 Het populaire iCulture draait op WordPress. Een typisch voorbeeld van een weblog.

- **Bedrijven** Er zijn veel bedrijven die WordPress gebruiken. Een logische keuze, want het systeem is eenvoudig in gebruik. Medewerkers kunnen er zo mee aan de slag. Een WordPress-site is bovendien vrij snel en voor een aantrekkelijke prijs te maken.

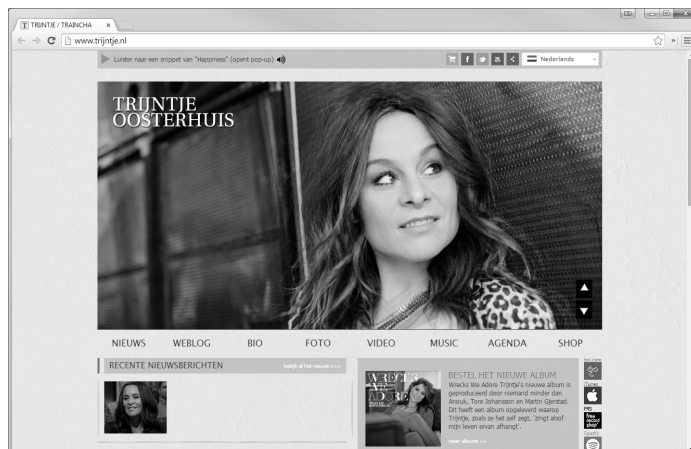
Afbeelding 1.5 Telecombedrijf Tele2 gebruikt WordPress voor zijn bedrijfsite.

- **Kranten en magazines** Diverse kranten en magazines hebben WordPress gekozen als cms. Voorbeelden zijn Linda, Grazia en Emmerce. Het cms is bij uitstek geschikt om nieuwtjes online te zetten, maar ook pagina's voor bijvoorbeeld ledenwerving.

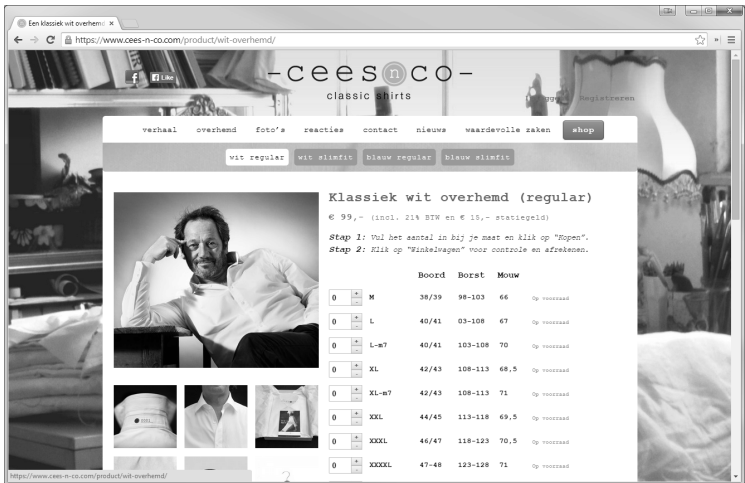
Afbeelding 1.6 Het bekende blad Linda koos WordPress voor de website *Lindanieuws.nl*.

- **Fotografen, webdesigners en andere creatievelingen** Mensen met een creatief beroep zetten graag een overzicht van hun werk op internet. Een portfoliosite wordt dat wel genoemd. WordPress biedt daar allerlei mogelijkheden voor. Er zijn veel thema's die hier speciaal op inspelen.

Afbeelding 1.7 Zangeres Trijntje Oosterhuis gebruikt WordPress om haar nieuws, optredens en albums onder de aandacht te brengen.

- **Webwinkels** Dankzij een plug-in is een WordPress-site om te toveren tot een volwaardige webwinkel. De bekendste plug-in is WooCommerce, maar ook WP e-Commerce, Shopp en JigoShop zijn prima uitbreidingen voor wie een internetshop wil starten. In Nederland gebruikt onder meer modeshop Cees n Co WooCommerce voor zijn webwinkel.

Afbeelding 1.8 Zelfs een webshop is mogelijk met WordPress.

- **Online community's** Plannen om een sociaal netwerk te starten? Ook dan biedt WordPress mogelijkheden. Dankzij de plug-in BuddyPress verandert u de site in een soort mini-Facebook. Deze oplossing wordt onder meer gebruikt door de populaire Duitse beoordelingsite Plazaa.

Afbeelding 1.9 Met de plug-in BuddyPress wordt WordPress een sociaal netwerk voor restaurantliefhebbers.